

Vaste Commissie voor OCW van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal
t.a.v. mevrouw drs. E.C.Z. de Kler
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Aan de commissie Kunst, Sport en Zorg
t.a.v. de heer M. de Goede
Stadhuis, kamer 3201
Amstel 1
1011 PN Amsterdam

18 juni 2013
Kenmerk: mus-2013.06783/1

Betreft: advies Tropenmuseum

Geachte leden van de Tweede Kamer en de gemeenteraad van Amsterdam,

De Raad voor Cultuur en de Amsterdamse Kunstraad brengen u graag, voorafgaand aan het Algemeen Overleg van de Vaste Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op woensdag 19 juni aanstaande en de vergadering van de commissie Kunst, Sport en Zorg van de Amsterdamse gemeenteraad op diezelfde dag, het volgende advies onder de aandacht.

Momenteel zijn er rijksgesubsidieerde musea die niet onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van OCW vallen. Deze musea worden door verschillende ministeries gefinancierd. Door bezuinigingen bij deze ministeries kunnen deze musea in hun voortbestaan worden bedreigd. Dat baart de beide raden zorgen. Het gevaar bestaat dat essentiële instellingen en collecties verdwijnen, zonder dat daarover in samenhang met het rijksbeleid ten aanzien van musea en het gehele museale bestel een deugdelijke afweging wordt gemaakt.

Bovenstaande situatie wordt momenteel duidelijk geïllustreerd door het Tropenmuseum. Als gevolg van voorgenomen bezuinigingen op het Koninklijk Instituut voor de Tropen door het ministerie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, dreigt het museum per 1 januari 2014 zijn deuren te moeten sluiten.

In het geval van het Tropenmuseum gaat het om een belangrijke, internationaal vermaarde collectie die een groot en onlosmakelijk onderdeel vormt van het erfgoed van onze koloniale geschiedenis.

Het museum ontvangt jaarlijks circa 180.000 bezoekers, inclusief de bezoekers aan het Tropenmuseum Junior. Dit is in 2012 uitgeroepen tot 'beste kindermuseum ter wereld' en kan door zijn hoogstaande cultuureducatie met een niet-westerse component rekenen op een structurele bijdrage van de stad Amsterdam.

In zijn advies *Ontgrenzen en verbinden* pleit de Raad voor Cultuur ervoor dat het kabinet de rijksgesubsidieerde musea onder de coördinerende verantwoordelijkheid van het ministerie van OCW brengt, zodat vanuit één visie een integrale afweging kan worden gemaakt. Beide adviesraden onderstrepen het belang daarvan. Voor het concrete geval van het Tropenmuseum adviseren zij te voorkomen dat het museum tot sluiting overgaat, voordat goed in kaart is gebracht wat de gevolgen daarvan zullen zijn voor beheer en behoud van de collectie en voor het publieksbereik. Eerst dienen de drie rijksgesubsidieerde musea in het verzamelgebied van de volkenkunde - het Tropenmuseum, het Rijksmuseum Volkenkunde en het Afrikamuseum - de gelegenheid te krijgen om op basis van deze analyse met een samenwerkings- of fusieplan te komen. Een plan dat uitgaat van zorgvuldig beheer van de collectie, van optimale toegang van deze collectie voor het publiek en van doelmatige samenwerking op museale functies – tegen redelijke kosten. Dit plan moet wervend, uitvoerbaar en kostenbesparend zijn. Deze samenwerking kan per 2017 deel uitmaken van de culturele basisinfrastructuur.

In de overgangperiode tot 2017 kan gestreefd worden naar een consortium van participanten uit de overheid en het bedrijfsleven om de continuïteit te garanderen. Wij roepen de volksvertegenwoordigers op de bestuurlijke patstelling te doorbreken en aan te dringen op een overbruggingsfinanciering voor het Tropenmuseum tot 2017 van € 5,5 miljoen per jaar, waarbij de betrokken overheidspartijen ieder naar redelijkheid bijdragen. Uiteraard moet het museum voldoen aan de gangbare norm voor eigen inkomsten.

Met vriendelijke groet,

Joop Daalmeijer
Voorzitter
Raad voor Cultuur

Jeroen Bartelse
Algemeen secretaris
Raad voor Cultuur

Gerard de Kleijn
Voorzitter
Amsterdamse Kunstraad

Guikje Roethof
Algemeen secretaris
Amsterdamse Kunstraad